

РОЗДІЛ 4

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 346.5

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

TOPICAL ISSUES OF LEGAL REGULATION MARKET OF BANKING SERVICES

Барахтян Н.В., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри господарського права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Статтю присвячено актуальним питанням правового регулювання ринку банківських операцій. Автором досліджено зміст категорій «банківські послуги» та «ринок банківських послуг», проаналізовано основні тенденції законодавчого забезпечення у цій сфері, а також виокремлено основні перепони для запровадження успішного механізму реалізації цих реформ.

Ключові слова: банківська діяльність, ринок банківських послуг, банківські операції, банківські послуги, банківське законодавство, правове забезпечення.

Статья посвящена актуальным вопросам правового регулирования рынка банковских операций. Автором исследовано содержание категорий «банковские услуги» и «рынок банковских услуг», проанализированы основные тенденции законодательного обеспечения в этой сфере, а также выделены основные преграды для внедрения успешного механизма реализации этих реформ.

Ключевые слова: банковская деятельность, рынок банковских услуг, банковские операции, банковские услуги, банковское законодательство, правовое обеспечение.

In the context of increasing globalization processes in the financial sector, national financial services markets are intensively integrated into international space. This leads to the intensification of international capital flows, and also increases proportionally the use of state-of-the-art technologies and financial innovations. Which leads to a narrowing of traditional types of banking services, as well as the liberalization of these markets themselves. However, the consequences of the financial and economic crisis, which significantly shaken the banking system of our state, has proved the ineffectiveness of the established mechanism of legal regulation of financial services markets. Therefore, the study of legal regulation of the banking services market is a topical issue of economic science and business practice in the context of creating favorable conditions for the effective functioning and enhancement of the global competitiveness of the national economy.

The Ukrainian banking market is in a state of permanent reform since the independence of Ukraine. Over the past few years, in connection with the signing of a series of agreements related to European integration processes, significant changes also take place in banking legislation, which can not but affect the development of the banking services market.

First of all, an important issue is the definition of the concept of "banking services". Legislative regulation of banking services is carried out in accordance with the norms of the Civil Code of Ukraine, the Commercial Code of Ukraine, the Tax Code of Ukraine, the Laws of Ukraine "On Banks and Banking", "On Payment Systems and Transfer of Funds in Ukraine", "On Financial Services and State Regulation of Financial Markets services", "On the National Bank of Ukraine", the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine» On the system of currency "regulation and currency control », as well as numerous resolutions of the NBU, etc.

At the same time, it should be emphasized that the Law of Ukraine "On Banks and Banking" also does not contain the concept of either "banking services" or "banking services market", but Article 47 of this Law lists the types of banking services that are entitled to provide exclusively banking institutions.

The analysis of domestic and foreign publications of economists showed a lack of unity in approaches to understanding the concept of "banking service". Thus, one can distinguish the following approaches to his understanding: 1. A number of scientists consider banking services as a set or a variety of banking operations. 2. Some scholars define a "banking service" with the "banking product" category. 3. In accordance with another approach, banking services are considered through the prism of a set of actions or activities of the bank.

He services have a peculiar nature and common characteristic features. It is characteristic for all services that they: 1) have a non-material character, and their result does not acquire an appealed form; 2) are closely connected with the person of the executor and the process of committing him certain actions (implementation of certain activities); 3) do not coincide with the actions themselves (implementation of activities) of the executor, but there are as a separate phenomenon – a certain intangible good.

Thus, we can conclude that banking service is a type of service that is provided exclusively by banking institutions that have the permission to provide this type of services (if required), consists of transactions with bank assets carried out in the interests of the bank's clients for own account or at the expense of clients, in order to profit or save the real value of bank assets.

Key words: bank activity, banking services market, banking operations, banking services, banking legislation, legal support.

В умовах посилення глобалізаційних процесів у фінансовому секторі національні ринки фінансових послуг більш інтенсивно інтегруються у міжнародний простір, що зумовлює активізацію міжнародних потоків капіталу, а також збільшує пропорційно використання новітніх технологій та фінансових інновацій, призводить до звуження традиційних видів банківських послуг, а також до лібералізації самих цих ринків. Водночас активне застачення зовнішнього капіталу для забезпечення національної економіки необхідними інвестиційними ресурсами збільшує

вразливість до різноманітних зовнішніх впливів, зокрема негативних економічних тенденцій, нівелювати або зменшити вплив яких можна за допомогою реалізації виваженої державної політики у фінансовій сфері.

Проте наслідки фінансово-економічної кризи, яка суттєво похитнула банківську систему нашої держави, довела неефективність створеного механізму правового регулювання ринків фінансових послуг. Тому вивчення питань правового регулювання ринку банківських послуг є актуальну проблемою економічної науки та господарської

практики в контексті формування сприятливих умов для ефективного функціонування та підвищення глобальної конкурентоспроможності національної економіки.

Зазначені проблеми перебувають у центрі уваги відомих вітчизняних та зарубіжних учених. Окремі проблеми правового регулювання банківських послуг висвітлено в роботах як правників, так і учених-економістів, зокрема Є.Б. Аббасова, М.М. Агарков, Б.П. Адамік, О.Ф. Андрійко, І.А. Безклубий, Ю.В. Ващенко, Л.К. Воронова, Д.О. Гетманцев, Н.Ю. Єрпильєва, І.Б. Заверуха, Н.М. Ковалко, А.Т. Ковальчук, О.О. Костюченко, В.Л. Кротюк, Т.А. Латковська, О.А. Музика-Стефанчук, В.П. Нагребельний, А.І. Некрасов, О.М. Олійник, О.П. Орлюк, О.В. Прилуцький, Л.А. Савченко, А.О. Селіванов, В.С. Симов'ян, М.В. Сідак, М.В. Старинський, Г.А. Тосунян, В.Д. Чернадчук, Г.Ю. Шемшукен та ін. Проте відсутність єдності у підходах учених щодо створення в Україні ефективного механізму державного регулювання ринку банківських послуг зумовлює необхідність подальших наукових пошуків у цій царині.

Метою статті є дослідження основних зasad правового регулювання ринку банківських послуг в Україні.

Український банківський ринок перебуває у стані перманентних реформ ще з часів проголошення незалежності України. Протягом останніх років (у зв'язку з підписанням низки угод, пов'язаних із євроінтеграційними процесами) істотні зрушенні відбуваються і у сфері банківського законодавства, що не може не відбиватися на розвиткові ринку банківських послуг.

Знаковим моментом стало прийняття нової редакції Закону України «Про банки і банківську діяльність». Слід зазначити, що цей нормативно-правовий акт відповідає встановленим міжнародним стандартам у сфері банківського регулювання, зокрема рекомендаціям Базельського комітету з банківського нагляду та директивам Європейського Союзу (далі – ЄС) із питань координації діяльності кредитних установ. Наразі все ж таки є чимало невирішених проблем, які потребують нагального втручання законодавця, зокрема основні стратегії розвитку ринку банківських послуг, його стратегічні завдання, визначення кола перспективних банківських послуг, а також питання нівелювання кризових тенденцій у фінансовому секторі у цілому.

Важливим питанням є визначення самого поняття «банківські послуги». Законодавче регулювання банківських послуг здійснюється згідно з нормами Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Податкового кодексу України, Законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про Національний банк України», Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання та валютного контролю», а також численних постанов НБУ і т.д.

Основною метою діяльності банків є фінансове посередництво. Цю діяльність банк здійснює за допомогою надання цілого спектра банківських послуг. Проте у національному законодавстві відсутнє визначення цього поняття. Так, Господарський кодекс України, регламентуючи питання фінансової діяльності, регулює лише види банківських операцій, основними з яких (згідно з 339 ГК України) є депозитні, розрахункові, кредитні, фінансові та лізингові операції.

При цьому сам перелік банківських операцій визначається Законом України «Про банки і банківську діяльність». Цей нормативно-правовий акт містить відкритий перелік банківських операцій, зокрема кредитні операції, прямі інвестиції та операції з цінними паперами розрахункові банківські операції [1]. А здійснення певних видів банківських операцій регламентовано такими постановами НБУ, як Положення про порядок здійснення банками

операций за гарантіями в національній та іноземних валютах, затверджене Постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 р. № 639, Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 01.06.2011 р. № 174, Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій із юридичними і фізичними особами, затверджене Постановою Правління Національного банку України від 03.12.2003 р. № 516.

При цьому варто акцентувати увагу на тому, що Закон України «Про банки і банківську діяльність» також не містить поняття ані «банківські послуги», ані «ринок банківських послуг», проте у статті 47 цього Закону перелічені види банківських послуг, які мають право надавати лише банківські установи. До них належать такі послуги:

1) зачленення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб;

2) відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, зокрема у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу);

3) розміщення зачленених у вклади (депозити), зокрема на поточні рахунки, коштів та банківських металів від своєї імені, на власних умовах та на власний ризик.

Проведений аналіз вітчизняних і зарубіжних публікацій економістів засвідчив відсутність єдності у підходах до розуміння поняття «банківська послуга». Так, можна виділити такі підходи до його розуміння:

1) низка вчених розглядають банківську послугу як сукупність чи різновид банківських операцій (Ю.В. Головін, І.С. Діденко, Д.Е. Швед, О.Х. Ганієва, А.Г. Гампзунов). Д.Е. Швед, аналізуючи зміст поняття «банківські послуги», доходить висновку, що під останніми слід розуміти банківські операції щодо обслуговування клієнтів, які носять додатковий характер [2, с. 26]. А.І.С. Діденко зазначає, що банківська послуга – це взаємопов'язана сукупність банківських операцій, які реалізуються банком клієнтові на договірній основі і спрямовані на задоволення потреб клієнта у банківському обслуговуванні [3, с. 256];

2) частина науковців визначають «банківську послугу» за допомогою категорії «банківський продукт». Так, Н.В. Калістратов, В.А. Кузнецов та А.В. Пухов ототожнюють банківську послугу та банківський продукт, визначаючи банківський продукт як послугу, яка пропонується банком, як правило, на публічній основі. Із банківським продуктом завжди пов'язаний певний набір типових банківських операцій, які можуть виконуватися під час надання відповідної послуги [4, с. 35].

3) відповідно до ще одного підходу, банківські послуги розглядаються крізь призму сукупності дій або діяльності банку. Цю концепцію підтримують Н.М. Перепечай, В.І. Трохименко, Л.Т. Хасанова, Н.П. Абаєва. Н.М. Перепечай зазначає, що банківська послуга – це результат комплексної діяльності банку (технолігічної, інтелектуальної, фінансової і т.д.), який є економічними благами для задоволення певних потреб людини під час проведення банківських операцій. При цьому, на думку вченого, специфіка банківської послуги полягає в тому, що потреба конкретного клієнта є первинною, а надання послуги може виконуватися без участі клієнта за допомогою певних банківських технологій із дотриманням стандартів у межах чинного законодавства [5, с. 7].

На законодавчому рівні «послуги» врегульовані нормами цивільного законодавства. Так, відповідно до норм ЦК України (ст. 901 ЦКУ) за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено догово-

ром. Тобто послуга має такі ознаки: споживається у процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності.

Послугам притаманна своєрідна природа і спільні характерні ознаки. Для всіх послуг характерним є те, що вони: 1) мають нематеріальний характер, а їх результат не набуває уречевлюваного вигляду; 2) тісно пов'язані з особою виконавця та процесом учинення ним певних дій (здійснення певної діяльності); 3) не збігаються із діями (здійсненням діяльності) виконавця, а існують як окреме явище – певне нематеріальне благо [6, с. 397].

Таким чином, на підставі вищенаведеного можна зробити висновок, що банківська послуга – це такий вид послуги, який надається лише банківськими установами, які мають дозвіл на надання цього виду послуг (якщо він вимагається), складається з операцій із банківськими активами, що здійснюється в інтересах клієнтів банку за власний рахунок або за рахунок клієнтів, із метою отримання прибутку або збереження реальної вартості банківських активів.

Ринок є важливим складником економіки кожної держави, а також усього світового господарства, тому вивчення ринку та ринкових відносин завжди було і є досить актуальним питанням.

Незважаючи на те, що «ринок» є однією з найбільш уживаних категорій в економіці та господарюванні, цей термін має безліч різноманітних визначень як у національній, так і в зарубіжній науці. Проте єдиного підходу до розуміння ринку так і не вироблено.

Якщо проаналізувати основні підходи до розуміння ринку, то їх можна умовно розділити на групи за такими критеріями: за суб'єктами, за об'єктами, як взаємовідносини, як механізм реалізації та дії економічних законів. Ученими пропонуються такі визначення ринку:

1) ринок – це організації, інститути, що використовуються людьми для торгівлі;

2) ринок – це сукупність покупців (дійсних та потенційних) або ж сукупність продавців;

3) ринок – це своєрідний механізм, за допомогою якого здійснюються контакти між виробниками й споживачами товарів із взаємоузгодженням інтересів;

4) ринок – це сукупність різноманітних відносин між продавцями та покупцями (а також між самими покупцями та самими продавцями) з приводу обміну товарами;

5) ринок – це система товарно-грошових відносин із механізмом вільного ціноутворення, з вільним підприємництвом на підставі економічної самостійності, рівноправ'я та конкуренції суб'єктів господарювання у боротьбі за споживача.

К.В. Масляєва справедливо зазначає, що зміст поняття «ринок» слід доповнити такою важливою ознакою, як необхідність державного регулювання. Науковець визначає ринок як «сферу економічних зв'язків, які виникають між суб'єктами ринкових відносин щодо виготовлення та реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг шляхом погодження ціни, її регулюються державою» [8, с. 12].

Проаналізувавши зміст вищенаведених дефініцій ринку та враховуючи прагнення України взяти курс на побудову вискорозвиненої ринкової економіки європейського рівня, слід зазначити, що розгляд терміна «ринок» лише з економічних позицій не віправдав себе. Тому необхідно говорити про доцільність розгляду терміна «ринок» як правої категорії.

Відразу необхідно зазначити, що в українському законодавстві визначення ринку транспортних послуг немає. Проте є визначення фондового ринку, ринку зерна, а також ринку фінансових послуг.

Так, відповідно до ст. 2 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 року № 3480-IV фондовий ринок (ринок цінних паперів) визначається як сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо розміщення, обігу та обліку цінних паперів і похідних (деривативів) [9].

Статтею 1 п. 23 Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» від 4 липня 2002 року № 37-IV передбачено, що ринок зерна – система товарно-грошових відносин, що виникають між його суб'єктами в процесі виробництва, зберігання, торгівлі та використання зерна на засадах вільної конкуренції, вільного вибору напрямів реалізації зерна та визначення цін, а також державного контролю за його якістю та зберіганням [10].

А ст. 1 п. 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року № 2664-III визначає ринки фінансових послуг – сferа діяльності учасників ринків фінансових послуг із метою надання та споживання певних фінансових послуг [11].

Проаналізувавши ці визначення, чітко видно, що сущності у розумінні ринку як юридичної категорії немає, підходи до його розуміння є різними, а іноді й прямо протилежними: ринок розуміється як сукупність учасників та правовідносин, система товарно-грошових відносин, сфера діяльності учасників. Однак ці визначення вказують на те, що є спільна риса – наявність певних відносин між учасниками.

В.І. Семчик визначає аграрний ринок як сферу товарного обміну, який (у межах, урегульованих законодавством про аграрні ринки) здійснюється між продавцями і покупцями (юридичні і фізичні особи, територіальні громади і держава) як товарообмін, що виникає за результатами товаровиробництва в установлених місцях, формах шляхом укладення і виконання договорів купівлі-продажу, інших цивільно-правових правочинів на добровільних узгодженіх умовах із за відповідними цінами та волевиявлення продавців і покупців [12, с. 22].

Ю.Є. Атаманова, визначаючи сутність поняття «інноваційний ринок», розглядає останній як особливу сферу обміну об'єктами інтелектуальної власності та інноваційними продуктами і сукупність відносин, які при цьому складаються [13, с. 99].

Давидюк О.М., розглядаючи ринок технологій, визначає останній як структуровану систему, яка складається з таких елементів: суб'єкти (учасники) ринку технологій, об'єкти ринкових відносин (безпосередньо технологія чи її складові частини, елементи), відносини, що складаються між суб'єктами щодо передання об'єктів (відносини, пов'язані з наявністю «технологічного» попиту та відносини, пов'язані з технологічною пропозицією) та держава в особі уповноважених органів [14, с. 141–142].

Найбільш відомою є структура ринку, в якій виділяють 3 основних елементи: суб'єкти ринку; його об'єкти; самі відносини, характер [15]. Крім названих основних первинних елементів ринку, виділяють ще допоміжний елемент – інфраструктуру (підструктурну). Маються на увазі торгові, складські приміщення, транспортні засоби, дорожнє господарство, зв'язок, інформаційне забезпечення, тобто все, що так чи інакше обслуговує товарно-грошовий обмін.

Об'єктами ринку в економічному сенсі є різноманітні товари. Вони мають дві основні властивості: споживчу вартість (корисність для покупця) та вартість (втілена в товарі суспільно необхідна абстрактна праця).

Відносини, що складаються між суб'єктами ринку щодо його об'єктів, вирізняються похідним характером, оскільки суттєво залежать всі сфери виробництва та сфери розподілу товарів.

Проаналізувавши ці визначення ринків, слід виділити основні ознаки будь-якого ринку:

– ринок зумовлює наявність покупців та продавців товарів, робіт або послуг, а також посередників між ними. До того ж загальністю є те, що ринкова економіка хоча й базується на принципах саморегуляції, проте вимагає у деяких випадках втручання держави. А тому держава в особі уповноважених державних органів також є учасником ринку.

– будь-який ринок передбачає наявність чіткого предмета купівлі-продажу. Це можуть бути товари, роботи або послуги, тобто те, щодо чого складаються відносини між продавцями та покупцями на конкретному ринку;

– для ефективного функціонування ринку необхідне втручання держави, тому наявність владного, імперативного регулювального впливу в деяких питаннях забезпечення функціонування конкретного ринку – невід'ємна частина ринку.

Не можна погодитись із визначенням ринку в правовому аспекті як сфери діяльності чи сукупності учасників. Ринок – це система складних відносин між споживачами і продавцями, посередниками і продавцями, посередниками і споживачами, продавцями між собою, а також системи відносин між цими суб'єктами та державою.

Уважаємо, що у найбільш загальному плані будь-який ринок можна визначити як систему складних відносин між споживачами і продавцями щодо об'єктів купівлі-продажу, посередниками і продавцями, посередниками і споживачами, продавцями між собою, а також як систему відносин між цими суб'єктами та державою в особі уповноважених органів.

З урахуванням проаналізованих визначень різних ринків послуг, можна зробити висновок, що ринок банківських послуг – це система врегульованих нормами права та забезпечених засобами правового регулювання відносин, що складаються між банківськими установами та клієнтами банку, а також іншими учасниками ринку та державою в особі уповноважених органів державної влади щодо надання банківських послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відом. Верховн. Ради України. 2001. № 5–6. Ст. 30.
2. Швед Д.Е. Управление маркетинговой деятельностью финансовой организации: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05. Москва, 2011. 23 с.
3. Діденко І.С. Еволюція поглядів на тлумачення поняття «банківська послуга» та сучасне її визначення. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_11/253.pdf.
4. Калистратов Н.В., Кузнецов В.А., Пухов А.В. Банковский розничный бизнес. Москва: Изд.группа «БДЦ Пресс», 2006. 213 с.
5. Перепечай Н.М. Маркетинг банківських послуг: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01. Харків Харк.держ.екон.ун-тет. 2003. 21 с.
6. Цивільне право: підручник у 2 т./ В.І. Борисова (кер.авт.кол.), Л.М. Барanova, Т.І. Бєгова та ін.; за заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Харків: Право. 2011. Т. 2. 816 с.
7. Козырев В.М. Основы современной экономики. Москва: Финансы и статистика, 2001. С. 16; Черкасов Г. И. Рынок: регулирование рынка: Учеб. Пособие для вузов. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. 222 с. (Серия «Профессиональный учебник: «Экономика»). С. 125; Крупка М.И., Островерх П.І., Реверчук С.К. Основи економічної теорії: [підручник]. Київ: Атіка, 2001. С. 87
8. Масляєва К.В. Господарсько-правове забезпечення функціонування ринку фінансових послуг України: [Монографія]. Харків: Видавництво «ФІНН», 2010. С. 12.
9. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480–IV. Відом. Верховн. Ради України. 2006. № 31. Ст. 268.
10. Про зерно та ринок зерна в Україні: Закон України від 04.07.2002 р. № 37–IV. Відом. Верховн. Ради України. 2002. № 35. Ст. 258.
11. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664–III. Відом. Верховн. Ради України. 2002. № 1. Ст. 1.
12. Організаційно-правові засади розвитку аграрного і земельного ринків Україні: [моногр.] / За ред. В.І. Семчука. Київ: Юридична думка, 2005. С. 22.
13. Атаманова Ю.Є. Господарсько-правове забезпечення інноваційної політики держави: [монографія]. Харків: Видавництво «ФІНН», 2008. С. 99.
14. Давидюк О.М. Технологія як об'єкт господарсько-правового регулювання: [Монографія]. Харків: Вид-во «ФІНН», 2010. С. 141–142.
15. Черкасов Г.И. Рынок: регулирование рынка: Учеб. Пособие для вузов. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. 222 с. (Серия «Профессиональный учебник: «Экономика»). 119 с.

УДК 346.62

ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ У БАНКАХ ТА ПЛАТІЖНІ ПОСЛУГИ: ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

OPENING ACCOUNTS IN BANKS AND PAYMENT SERVICES: THE ECONOMIC-LEGAL ASPECT

Глібко С.В., к.ю.н.,
доцент, директор

Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України

У статті здійснено аналіз господарсько-правових проблем здійснення розрахункових операцій банками в Україні. Автором зроблено висновок, що використання в усіх договорах, у яких банки надають платіжні та пов'язані з ними послуги, саме термінів «платіжні послуги» та «переказ коштів» наблизить законодавство України до терміна «paymentservices», що застосовується в Директивах 2013/36/EU, 2015/2366/EU.

Ключові слова: банк, банківський рахунок, переказ коштів, підприємництво, платіжні послуги.

В статье проведен анализ хозяйствственно-правовых проблем осуществления расчетных операций банками в Украине. Автором сделан вывод, что использование во всех договорах, в которых банки предоставляют платежные и связанные с ними услуги, именно терминов «платежные услуги» и «перевод средств» приблизит законодательство Украины к термину «paymentservices», который применяется в директивах 2013 / 36 / EU, 2015/2366 / EU.

Ключевые слова: банк, банковский счет, перевод средств, предпринимательство, платежные услуги.